N°. 156

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- Nieuws- en Wetenschappelijk COURANT. Blad.

Vrijdag den 5 Augustus. 1831.

Op aandrang van een groot aantal geabonneerden dezer Courant zal dezelve, van nu af, zoo lang de gewigtige omstandigheden, waarin het Vaderland verkeert, duren, dagelijks en, naar gelang er berigten zijn, op heele of halve vellen worden uitgegeven; zullende, dien overeenkomstig, nader de prijs aan het publiek worden kenbaar gemaakt.

BINNENLANDEN.

Haag, den 4den Augustus.

De *Staats-courant* behelst het volgend rapport van Z. K. H den Prins van Oranje aan Z. M. gedaan, van de eerste krijgsverrigtingen, door ons in ons nommer van gisteren, medegedeeld:

Hoofdkwartier Baerle-Hertog, 3 Augustus 1831.

» Ik heb de eer Uwe Majesteit te berigten, dat de eerste beweging van het leger, overeenkomstig de gegevene dispositien van den dag van gisteren, is ten uitvoer gebragt; ingevolge waarvan de eerste divisie voorwaarts van Baerle-Hertog staat, hebbende de voorposten te Sondereygen en Baerle-Brugge. Bij deze eerste plaats is een gevecht voorgevallen, tusschen het 2de bataillon jagers en den vijand, wiens sterkte geschat werd op 400 man. Van dit bataillon jagers zijn drie vrijwilligers gewond. De vijand is tot Merxplas terug getrokken.

De tweede divisie bezet Poppel en Weelde, en heeft hare uiterste voorposten tusschen dan Eel en Ravels, alwaar een gevecht onder mijne oogen heeft plaats gehad, tusschen het 2de bataillon der 18de afdeeling, gekommandeerd door den Majoor *Tegelaar* en vijandelijke jagers, ondersteund door eenige kavallerie. Gemeld bataillon heeft met geweld geweer den vijand van uit de huizen en het daarbij gelegen bosch verdreven. De heeren *Luitenant-Walbaum* en de kolonel *Baggelaar* hebben te voet aan het hoofd van gemeld bataillon der 18de afdeeling dezen aanval met uitstekenden moed geleid.

Ik geef mij de eer, den Majoor *Tegelaar*, die het bataillon kommandeert, in de bijzondere gunst van Uwe Majesteit aan te bevelen.

De kavallerie, onder bevel van den Generaal *Post*, en de reserve-artillerie staan in het bivouac bij Alphen.

Heden denk ik met de eerste en tweede divisie, de brigade kurassiers en drie batterijen rijdende artillerie daarbij gevoegd, mij voorwaarts te begeven en van Turnhout trachten meester te worden."

— Omtrent de bewegingen van het hoofdleger, uit de vereeniging der 1ste en 2de divisien infanterie, de 1ste brigade kavallerie en 3 batterijen rijdende artillerie zamengesteld, en waarbij zich de beide Prinsen bevinden, hebben wij geene stellige berigten, dan alleen, dat hetzelve gisteren, ten een of twee ure op den middag, Turnhout overmeesterd had. Het schijnt, dat de troepen ten tien ure in den morgen op de hoogte dier plaats gekomen zijn, en dat er al dadelijk van wederzijden met het kanon gevuurd is.

Dit vuren is sedert gisteren morgen noch te Baarle noch elders aan die zijde meer gehoord geworden, hetgeen eensdeels veronderstellen doet, dat het vuur der Belgen spoedig tot zwijgen is gebragt, en anderdeels, dat, onze troepen verder voortwaarts gerukt zijn.

Wij onthouden ons overigens van meerdere bijzonderheden, die, op geruchten steunende, geenen grond van zekerheid genoeg hebben, om te kunnen worden medegedeeld. Men wilde bijv. hier gisteren, dat Hoogstraten reeds zou zijn ingenomen; niets stelligs is echter daarvan bekend.

— De troepen die tot op de uiterste grenzen voorbij Zundert voortgerukt waren, en bestaande uit het 1e marsch-bataillon der 4e afdeeling Zuid-Hollandsche, twee bataillon geldersche schutterij en een deel der 2e afdeeling, benevens eenige kavallerie, zijn heden morgen vroeg voorwaarts op West-wezel gerukt; ook het bataillon Utrechtsche schutterij, uit Bergen-op-Zoom naar 's vijands grenzen getrokken is mede over dezelve gegaan; beide deze korpsen zullen zich, waarschijnlijk, te West-Wezel of Brescaet bij elkander voegen. — Reeds den vorigen dag was gemeld bataillon Zuid-Hollandsche schutterij kortondig over de grenzen geweest en had de, door de Belgen, op een kwartier uur afstands van West-Wezel, opgerigte batterijen geslecht, derzelver geplantte vrijheidsboomen uitgehouwd, buiten wachthuisjes verbrand en al het daar gevondene van ammunitie en dergelijke buit gemaakt.

Heden namiddag ten een ure vernemen wij, dat laatstgemeld bataillon benevens de genoemde twee bataillons Geldersche schutterij reeds door West-Wezel gerukt zijn en Brescaet bereikt hebben.

— Gisteren avond zijn binnen onze vesting zeven krijgsgevangenen binnengebragt, die in de omstreken van Poppel waren gevangen genomen. Uit hetgeen men van hen vernomen heeft, schijnt het te blijken, dat Belgen, althans aan dien kant, volstrekt onbewust waren van de voorwaardsche beweging van ons leger.

Te gelijk met deze gevangenen zijn nog drie gekwetsten binnengebragt; ook in den namiddag waren er nog 4 of 5 hier in het hospitaal gebragt, behoorende tot de 7de afdeeling, die bij het eerste vuur voor Turnhout waren gekwetst geworden.

— Ter geruststelling onzer Landgenooten, die door de grootste onwaarheden thans zoo gemakkelijk kunnen worden misleid en bedrogt gemaakt, kunnen wij van hier mededeelen, dat in de Garnizoensziekenzaal binnen deze Vesting, tot nog toe niet meer dan het zéér gering getal van 22 gekwetsten sedert is ingebragt geworden, terwijl wij tevens het genoegen hebben te mogen melden, dat, onder de zorgvuldigste en liefderijkste verpleging dier braven, allen zich bevinden in een' toestand reeds van beterschap, die doet vooronderstellen, dat velen hunner weldra weder in staat zijn zullen, de goede zaak verder te helpen ondersteunen en te volvoeren.

— Bij Zr. Ms. besluit van den agsten Julij ll. *(zie ons vorig nommer)*, zijn nog benoemd geworden:

Tot Ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw:

De luitenant-generaal A. F. Meyers;

De generaal-majoors: W. F. Boteed en H. R. Trip;

De kolonels: D. O. Bagelaar, W. E. J. van Balveren, N. C. de Gallières en P. J. Knoll;

De luitenants-kolonels: A. T. van Campen, J. F. Dumonceau;

De majoor F. B. van Gagern;

De kapitein F. Schlarbaum, adjudant van den luitenant-generaal hertog van Saksen Weimar;

De 1ste luitenant M. A. van Heusden, dienende als volontair bij den staf der artillerie;

De 1ste luitenant A. E. Slingerde, van het korps rijdende artillerie.

De majoor C. T. Coy en de kapitein A. Verheijen, beide van het wapen der genie;

De heer Mathysen, vrijwilligen jager bij de 2de compagnie Noord-Hollandsche jagers;

De majoor graaf de Fiquelmont en de kapitein Duchastel, beide gedetacheerd aan het hoofdkwartier van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden;

De luitenant-kolonel Boteeh, van de 1ste afdeeling Zuid-Hollandsche schutterij;

De majoor van Dam van Isselt, kommandeur van het korps vrijwillige jagers van van Dam, en

De majoor van Pabst Rutgers, der 2de afdeeling Noord-Hollandsche schutterij.

— De Brusselsche *Courrier* gaat steeds voort met het Belgisch Ministerie van Oorlog heug te gispen en over het gebrekkige der verordeningen en handelingen van dat Ministerie te klagen. Uit die klagten blijkt, dat de grenzen niet genoeg van troepen voorzien zijn, terwijl de binnensteden nog altijd sterke garnizoenen behouden. Het, door het Ministerie van Oorlog op deze klagten gegeven antwoord, is verre van voldoende voor het krijgzuchtige gedeelte der Belgen te zijn.

— Dezelfde *Courrier* onderstelt, dat het Belgisch gouvernement zijne spionnen in Holland heeft, ter kennisneming van alles, wat daar voorvalt. Aan het bestaan dier spionnen twijfelen wij geen oogenblik, daar, zelfs in de Vorstelijke verblijfplaats, aan de vreemdelingen (meest Belgen) ronddwalen, op wier gezigt het diploma van het spionschap in scherpe trekken te lezen is. Wat daarbij intusschen vreemd schijnt, is, dat de Belgen van de laatste gewigtige veranderingen bij, en bewegingen van het leger niets geweten schijnen te hebben. In de Brusselsche bladen van den 3den en de Antwerpsche van den 4den dezer, schijnt men zelfs zulke bewegingen der onzen niet eens te onderstellen.

— De zoogenaamde Belgische Koning heeft ook Hasselt met zijne tegenwoordigheid vereerd. Als een bewijs der uitbundige vreugde, waarmede de Hasseltsche burgeren hunnen *quasi* regeerder

ontvangen hebben, kunnen de volgende dichtregelen ienen aan de voeten van den Hasseltschen reus (*) geschreven:

Welkom, Vorst *Leopold!* die wij met vreugd aanschouwen
En vieren als de hoop van Uw nieuw Vaderland;
Laat Hasselt zederijk, met eerbied U ontvouwen
De Liefde die voor U in 't hart der burgers brandt.

Naar deze regels te beoordeelen heeft Hasselt, in der tijd, ten volle regt gehad om voor het vrij gebruik der fransche taal te petitioneren.

— Wij lezen in het fransch dagblad *l'Avenir*, onder de particuliere correspondentie, hetgeen volgt:

» Koning *Leopold* heeft formeel aangekondigd, dat hij van voornemen was, eene katholieke vrouw te trouwen en de kinderen, die hij bij haar zou mogen verwekken, in de katholieke godsdienst te zullen groot brengen.

» De aanspraak van *Lodewijk Philips* zal het ongelukkig gevolg hebben, van de Belgen een voorwendsel te geven, om een traktaat van koophandel, geheel ten nadeele van Frankrijk te bedingen. Zij waren op die vestingen niet zeer gesteld en zouden die misschien, uit spaarzaamheid, zelve geslecht hebben. Maar nu zijn zij in hunnen hoogmoed te diep gekwetst, dan dat zij thans daarin zouden toestemmen, ten ware Frankrijk hun iets anders in de plaats gaf. *Leopold* zelf kan op eene andere voorwaarde in het slechten dier vestingen toestemmen, zoo hij de gedachten niet wil doen opkomen van, alvorens de belgische kroon aan te nemen, een geheim traktaat met Frankrijk gesloten te hebben."

Andere berigten uit Parijs hebben wij niet. Ook zijn wij heden, waarschijnlijk door de krijgsverrigtingen, van alle berigten uit België verstoken.

— De berigten uit Polen, zoo over Berlijn, als van de poolsche grenzen hebben niets nieuws aangebragt. De overtogt der Russen over den Weichsel bevestigt zich van alle kanten. Dezelve heeft zonder slag of stoot plaats gehad.

— Engelsche berigten ontbreken ons geheel.

's Gravenhage den 3den Augustus.

Bij Koninklijk besluit van 14 julij jk, is de heer *J. Travers* eervol ontslagen als consul van de Baai van Honduras, en is aan denzelven een wachtgeld verleend voor den tijd van één jaar.

Bij een ander Besluit van 24 julij jl, is de heer *Willem van Kempen* toegelaten en erkend als consul van het Groot-Hertogdom Oldenburg, te Amsterdam.

— Nog zegt men, dat Z. M. het departement van algemeen bestuur, hetwelk zulks aangaat, gemagtigd heeft, om het dominiale gebouw op de Heeregracht, bij de Brouwersgracht, te Amsterdam, hetwelk vroeger door den Prins van *Plaisance*, en laatstelijk door den heer *Voute*, bewoond is geworden, aan de directie der Nederlandsche Handelmaatschappij, voor den tijd van een jaar, in huur te geven, waardoor de moeijelijkheid voorloopig is opgelost, die er was ontstaan, om tegen 1e. November aanstaande, te Amsterdam een geschikt lokaal voor de bureaux dezer maatschappij te vinden.

FRANKRIJK.

Parijs, den 30sten Julij. (*Vervolg.*)

Eenige onzer nieuwspapieren drijven den spot met de aanspraak van den heer *de Sainte-Aulaire*, en meer het geheel, dat den jongen hertog *van Orleans*, in de kamer der pairs, op den 25sten dezer, dingen gegeven (*zegging, nimmer, aan dit dingsdag*). Zij zeggen, dat het voor den dag halen der te Ulm geroerde vaandels, door *Sainte-Aulaire* een aanspraak van den jongen hertog en Xe doen afspreken, werk geweest is en dat deze beide heeren hunne comedie goed gespeeld hebben. Wat daarvan zij, dit is zeker, dat de hertog heeft groote eer gemaakt, en zoowel aan het hof als bij de ministerien groot maisnoegen verwekt.

OOSTENRIJK.

Weenen, den 25sten Julij.

De keizerlijke familie is in den diepsten rouw gedompeld door het onverwachts overlijden van Z. K. H. den aartshertog *Rudolph*, kardinaal, aartsbisschop van Olmütz. Z. K. H. is in den nacht tusschen den 23sten en 24sten overleden.

— De jongste berigten uit Pesth wegens de Cholera luiden eenigzins gunstiger, aangezien er, sedert eenige dagen, geene lieden meer door die ziekte zijn aangetast geworden.

Een estafette bragt daarentegen van Lemberg de tijding aan, dat de kommanderende generaal in Gallicie, de veldmaarschalk luitenant baron *von Stutterheim*, van de *Cholera* aangetast en zeer bedenkelijk ziek daar aan ligt; zijne echtgenoote, welke, tegelijk met onderscheiden der huisgenooten, van de ziekte aangetast was, is binnen acht uren daaraan gestorven.

Een ander estafette, uit Milaan, heeft de tijding van het overlijden van den kavalerie-generaal baron *Frimont* aangebragt. (De ziekte waaraan wordt niet gemeld.)

(*) Het rondvoeren van eenen houten reus bij buitengewone plegtigheden was vroeger ook in deze gewesten in gebruik, en houdt nog in vele steden van ons voormalig zuiden stand. De Hasseltsche reus stelt eenen Spaanschen krijgsman voor met helm en zwaard gewapend, en most, volgens de overleveringen, dienen ter herinnering aan eenen Spaanschen Monarch, groot beschermer der Kunsten en Wetenschappen. Deze reus wordt, behalve bij plegtige gebeurtenissen, om de zeven jaar rondgeleid.

** Heden overleed alhier aan eene uitteerende ziekte, na * voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der R. C. Kerk, Mejufvrouw PAULINA VAN ASTEN, mijne Huisvrouw, in den jeugdigen ouderdom van 35 jaren en 5 maanden, na een genoegelijke Echtverbindtenis van 13 jaren, mij nalatende een zestal kinderen, te jong om hun verlies te betreuren.

De schrik, veroorzaakt door den gewelddadigen roof, door belgische smokkelaars ten mijnen kantore gepleegd, in den nacht van den 13den op den 14den dezer, heeft haren dood verhaast. Niemand of hij gevoelt eenigermate het smartelijke van het door mij ondergane verlies; doch alleen diegenen, welke de Overledene van nabij als Echtgenoote en Moeder gekend hebben, kunnen de hoegrootheid van hetzelve voor mij en mijn talrijk kroost naar waarde schatten.

Helmond, den 30 Julij 1831.

C. N. HEIJMANS,
Ontvanger der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accynsen.

** Daar zijn, te Koop, tegen een matigen prijs, ruim 400 * CARTONNEN CHAKOTS, ten dienste van de Platte Lands Schutterij, met beer Wasdoek overtrokken. Adres bij de Uitgevers dezer.

153e KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Bij A. LEVINSON Jr., in de Kaasmarkstraat, Lett. E. No. 239, te Bergen-op-Zoom, is in de Vierde Klasse getrokken, op No. 17201, de hoogste Kapitale Prijs van f 25000.

Zijnde voor de 5e of laatste Klasse van bovengemelde Loterij, waarvan de trekking begint op Maandag den 15 Augustus 1831, nog Heele en Gedeelten van Loten in Huur en Koop Prijscourant te bekomen.

** NIEUWE STOOMPACKET-VAART tusschen *ROTTERDAM en LONDEN*.
VOOR GOEDEREN EN PASSAGIERS.

Het nieuwe, bijzonder snelle en gemakkelijk ingerigte Stoomschip *the London Merchant*, Kapitein *Thomas Moore*, groot 600 Tonnen, voorzien van twee Stoommachines van lage drukking, te zamen 200 Paardenkracht, met afgezonderde Eetzaal en 100 Bedden, zal vertrekken naar *London* op Zaturdag den 6 Augustus, des morgens ten tien ure, en voorts

Van Rotterdam elken Zaturdag. | Van London elken Woensdag.

Waarvan de bepaalde uren bij tijds zullen worden bekendgemaakt.

Adres bij D. BURGER en ZOON, te Rotterdam, Boompjes, A, no. 120.

** Bij F. P. STERK is ter perse en zal op morgen den * 4den Augustus verkrijgbaar zijn:

Het gedrag van den PRINS VAN ORANJE, met betrekking tot den Opstand der Belgen, uit het regte en ware oogpunt beschouwd door denen Vriend van Vaderland en Oranje. — 30 Cents.

Van de vroeger geannonceerde Stukjes, als *'s Prinsen van Oranje's Komst bij het Leger, Noord-Brabandsche Gastvrijheid* enz., zijn nog eenige weinige exemplaren voorhanden.

BELANGRIJK IN DEZE DAGEN

Is een, heden bij STEENBERGEN VAN GOOR, te *Leeuwarden*, uitgekomen en alom verzonden werkje, getiteld: DE BLINDE DRAAIORGELSPELER, *eene Geschiedenis uit de merkwaardige Revolutie-dagen van Julij* 1830 *te Parijs*, door A. VAN TROMLITZ, prijs f 1-40.

** Bij G. J. A. BEIJERINCK, te Amsterdam, zijn * van de pers gekomen en heeft hij alom verzonden:

I. DE HUIDIGE ALGEMEENE GEEST DES OPROERS TEN TOETS GEBRAGT AAN HET CHRISTENDOM, EN ONDERZOCHT IN DESZELFS BRONNEN. *Voor alle Vrienden van den Christelijken Godsdienst.* In gr. 8° à f 0-90.

II. RUTGERS, de Overwinning te Waterloo, Godsdienstig gevierd, in eene Leerrede over *Deut.* VI. vs. 20 en 21. In gr. 8° à f 0-40.

III. Convention entre les Gouvernemens des Etats Riverains du Rhin et Règlement relatif à la navigation du dit fleuve. Edition conforme au texte officiel. In gr. 8° f 0-80.

** De Notaris D. J. VAN DER HORST SERLÉ, * Residerende te Middelburg, hoofdplaats der provincie Zeeland, zal krachtens authorisatie der Regtbank van Eersten Aanleg zitting houdende te Middelburg, in tegenwoordigheid van den heer Vrederegter van het kanton Middelburg, in het na te melden logement, op donderdag den 25 Augustus 1831, des avonds ten 8 ure in het openbaar te koop veilen en aan den meestbiedenden toewijzen, het van oude vermaarde Logement, genaamd: HET HUIS VAN DUMBURG, staande op de Groote Markt binnen de stad Middelburg, wijk 1 No. 1, met de daartoe behorende PAKHUIZEN en KOLFBAAN en verdere aanhorigheden; voorschreve Logement is daags vóór en op den dag der Verkooping voor een ieder te bezigtigen, op vertoon van een permissie billet ten kantore van voornoemden Notaris te bekomen; alwaar men ook gedurende 8 dagen te voren kennis kan verkrijgen omtrent de voorwaarden van Verkoop.

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.